

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016, în cauza penală privindu-l pe

Alexeev Serghei Fiodor, născut la 28 noiembrie 1982, originar și domiciliat în mun. Chișinău, bd. Cuza Vodă 17/8 ap. 99.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 13.11.2015-24.11.2015
2. instanța de apel: 04.04.2016-16.05.2016
3. instanța de recurs: 09.09.2016-16.11.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2015, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Alexeev Serghei Fiodor, a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

A fost încasat de la Alexeev S. în beneficiul părții vătămate Staheeva E. prejudiciul material în sumă de 3.670 lei.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, la 24.06.2015, în jurul orei 15.30, Alexeev S., având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, aflându-se pe adresa bd. Traian 13/1, mun. Chișinău, s-a apropiat de automobilul lui Staheeva Elena, de model „Renault Modus”, unde ignorând prezența ultimei în interiorul automobilului menționat, în mod deschis i-a sustras geanta în valoare de 700 lei, în care se aflau permis conducere, certificat de înmatricularea automobilului, polița de asigurare, raport de revizie tehnica a automobilului, buletin de identitate pe numele solicitantei, telefon mobil de model „Samsung” în valoare de 2.000 lei, în care se afla cartela sim 078222332, un portmoneu de culoare neagră în valoare de 900 lei, în care se aflau mijloace bănești în suma de 70 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit

locul comiterii faptei, cauzându-i victimei un prejudiciul material considerabil în sumă totală de 3.670 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Alexeev S. a fost calificată *de drept* în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal și anume – *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Bulbuc B. în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care lui Alexeev S. să-i fie aplicată o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia, conform art. 90 Cod penal.

4. În motivarea apelului declarat a invocat, că:

- la stabilirea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de circumstanțele cauzei ce atenuează răspunderea: recunoașterea vinei, căința sinceră, de faptul că nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, are la întreținere un copil minor, se obligă să restituie paguba materială;

- pedeapsa aplicată de prima instanță este prea aspră și nu v-a asigura atingerea scopurilor esențiale ale legii și pedepsei penale, respectiv nu v-a fi restabilită echitatea socială, mai mult ca atât că Alexeev S. nu este o persoană social periculoasă, agresivă, a conștientizat ilegalitatea faptelor comise și a declarat că pe viitor nu va mai admite un atare comportament.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că probele administrate în faza de urmărire penală sânt suficiente pentru a constata că fapta săvârșită de inculpat constituie o infracțiune prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, fiind de natură să permită stabilirea pedepsei.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, care este obiectul apelului, instanța de apel a indicat, că prima instanță just a stabilit categoria și termenul pedepsei principale, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

Instanța de apel a reținut, că elementele legate de fapta comisă și de persoana inculpatului au fost pe deplin valorificate în procesul de individualizare a sancțiunii penale stabilite, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii, care este una gravă comisă cu intenție, de persoana inculpatului care nu este la prima abatere de la lege fiind anterior condamnat, nu a pășit pe calea corijării și nu a făcut concluziile necesare, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu a restituit prejudiciul, de circumstanțele atenuante ca recunoașterea vinovăției, căința sinceră, de lipsa circumstanțelor agravante, astfel fiind respectate dispozițiile art. 7, 61, 75 Cod penal.

Referitor la modalitatea de executare, contrar solicitării apelantului, instanța de apel a considerat, că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 90 Cod penal, ce

reglementează condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, soluția instanței în această parte fiind una întemeiată, reieșind din circumstanțele concrete ale cauzei, săvârșirea cu intenție directă a unei infracțiuni grave, din comportamentul inculpatului care anterior a fost condamnat, nu a făcut concluziile necesare și nu a pășit pe calea corijării, continuând activitatea infracțională, cât și din cerințele art. 61 Cod penal.

În opinia instanței de apel, faptul că inculpatul a recunoscut vina și a dat declarații, a manifestat căință sinceră, a contribuit la descoperirea infracțiunii, nu pot constitui temeiuri de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, o dată ce aceste circumstanțe au fost luate în considerație de către instanță la stabilirea cuantumului pedepsei închisorii, cauza fiind examinată în ordinea procedurii simplificate de judecare a cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul beneficiind de o reducere a pedepsei cu o treime din limitele de pedeapsă prevăzute de lege.

Totodată, instanța de apel nu a putut reține nici argumentul apărării privind aplicarea inechitabilă a unei pedepsei prea severe în prezența circumstanțelor atenuante, deoarece la stabilirea pedepsei prima instanță, pe lângă faptul că a luat în considerație circumstanțele atenuante ale cauzei, a ținut cont și de efectul preventiv al sancțiunii penale.

La fel, instanța de apel a notat, că față de modul concret de săvârșire a faptelor, cuantumul pedepsei de 4 ani închisoare, asigură realizarea concretă a scopurilor pedepsei, iar executarea sa prin privare de libertate, va da posibilitate inculpatului, ca prin programele educaționale desfășurate în mediu închis, prin restrângerea libertății, la conștientizarea consecințelor faptelor sale, în vederea unei reintegrări sociale a acestuia.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Bulbuc B. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Alexeev S. să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, conform prevederilor art. 90 Cod penal, fără amendă.

În motivarea recursului a invocat aceleași motive pe care le-a indicat în apel, întemeindu-și recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând de a respinge prezentul recurs ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate. Din textul recursului declarat, se evidențiază că recurentul în mod decisiv, își motivează recursul prin faptul, că inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă prea aspră, însă acest temei nu este prevăzut de lege pentru a judeca cauza în ordine de recurs. La stabilirea pedepsei instanțele s-au condus de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal. Aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare

reală este pe măsura materialului probant și corespunde prevederilor legale în acest sens, considerând că această pedeapsă v-a atinge pe deplin scopurile pedepsei penale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Reieșind din conținutul recursului, avocatul invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, menționând anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Tot din textul recursului se atestă, că autorul critică hotărârea instanței de apel, nefiind de acord cu individualizarea pedepsei stabilite, considerând-o prea aspră. Astfel, ținând cont de argumentele invocate, Colegiul penal consideră, că recurentul, de fapt, semnaleză temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

În același timp, Colegiul penal constată din recursul declarat, că avocatul, de asemenea nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunii săvârșite, însă critică hotărârea dată în partea pedepsei aplicate și anume consideră că aceasta este prea aspră, solicitând aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, cu aplicarea art. 90 Cod penal, fără amendă.

Astfel, în urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului nu și-a găsit confirmarea temeiul pentru recurs semnalat de către recurent și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în prezenta speță, deoarece instanțele de fond și-au motivat întemeiat soluțiile adoptate, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel, în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

În primul rând, instanța de recurs remarcă, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

Colegiul penal reține, că inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni contra patrimoniului, prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, cauza fiind examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza

de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea sa socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional, și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

De menționat este acel fapt, că infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, se clasifică conform art. 16 Cod penal, ca infracțiune gravă.

Colegiul notează, că instanțele de judecată trebuie să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave (*pct. 17 a Hotărârii Plenului CSJ a RM nr. 8 din 11.11.2013 cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*).

Sanțiunea art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, la momentul comiterii infracțiunii de către inculpat, prevedea pedeapsa închisorii de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale. În conformitate cu alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, prin reducerea limitelor minime și maxime de pedeapsă cu o treime, se stabilește noua limită minimă și maximă de pedeapsă sub formă de închisoare, care este de la 3 ani și 4 luni la 4 ani și 8 luni. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului de 4 ani închisoare, se încadrează în limitele sancțiunii normelor penale date, conform noilor limite stabilite.

Conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Instanța de recurs statuează, că în prezenta cauză penală, instanțele de fond au ținut cont de faptul, că inculpatul a comis o infracțiune gravă cu intenție, nu este la prima abatere de la lege, anterior fiind condamnat nu a pășit pe cale corijării și nu a făcut concluziile necesare, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, nu a restituit prejudiciul, circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite.

Ținând cont, de prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal consideră întemeiate motivele instanțelor de fond, că în prezenta cauză, nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, deoarece personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei conduite, ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență. Astfel, pe lângă faptul că infracțiunea săvârșită de inculpat se clasifică ca una gravă, nu poate fi neglijată revendicarea anexată la materialele cauzei privind condamnările anterioare ale inculpatului în baza mai multor infracțiuni, inclusiv și

infracțiuni contra patrimoniului (f.d. 52-55). Astfel, se atestă faptul că comiterea infracțiunilor, pentru inculpatul Alexeev S., a devenit o deprindere, iar aplicarea pedepsei neprivative de libertate nu-și va produce efectul, pentru ca inculpatul să-și facă concluziile necesare de a nu comite în continuare abateri de la prevederile legii penale.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul penal constată că instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a aplicat inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, pedeapsa reală cu închisoare, urmare a circumstanțelor expuse mai sus, din care considerent, instanța de recurs respinge ca neîntemeiate afirmațiile avocatului precum că instanțele de fond i-au aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră și că Alexeev S. nu este o persoană social periculoasă, agresivă și a conștientizat ilegalitatea faptelor comise, declarând că pe viitor nu va mai admite un atare comportament.

Ce ține de argumentul recurentului, precum că la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele atenuante ale cauzei recunoașterea vinei, căința sinceră, Colegiul îl consideră nefondat, deoarece aceste circumstanțe au atras incidența procedurii simplificate în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, la cererea inculpatului, în urma căreia prima instanță a redus cu o treime limitele pedepsei cu închisoare, prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.

Cu referire la un alt motiv de critică din recursul avocatului prin care menționează, că inculpatul nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, instanța de recurs consideră, că împrejurarea în cauză nu este suficientă pentru a răsturna soluția instanței de apel, deoarece nu diminuează cumva responsabilitatea pentru infracțiunea săvârșită, iar circumstanțele precum că inculpatul are la întreținere un copil minor și se obligă să restituie paguba materială, au fost luate în considerație de către prima instanță, astfel inculpatului din aceste considerente nu i-a fost aplicată pedeapsa complementară sub formă de amendă.

Totodată, Colegiul penal specifică că potrivit alin. (1) art. 90 Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.* Așa dar, din conținutul normei enunțate, rezultă că instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, în caz că va considera necesar, adică din sensul acestei norme această prevedere poartă un caracter facultativ și nu unul imperativ.

În atare împrejurări, Colegiului penal consideră, că instanțele de fond i-au aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea

de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Față de cele ce preced, Colegiul penal consideră că pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bulbuc Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016, în cauza penală privindu-l pe **Alexeev Serghei Fiodor**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 07 decembrie 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie